

НАСТАВНИ ПРОГРАМ ЗА ПРЕДМЕТ: **ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК** (други страни језик)

РАЗРЕД: **ШЕСТИ** (прва година учења)

СЕДМИЧНИ БРОЈ ЧАСОВА: **2**

ГОДИШЊИ БРОЈ ЧАСОВА: **72**

ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ ПРОГРАМА

- Омогућавање развијања језичке компетенције ученика, што представља централни и незамјењиви аспект учења страног језика, посебно развијање комуникацијских способности ученика;
- Боље упознавање ученика са њиховом културом, научити их да је цијене, али и да разумију и поштују друге културе;
- Омогућавање свим ученицима да уживају у учењу, да буду мотивисани за учење, да науче размишљати, те да се оспособе за даље учешће у самосталном или групном учењу, раду или обуци;
- Припремање ученика за ефикасно и одговорно учешће у друштву, развијајући њихов позитиван став према културним, вјерским и другим различитостима у друштву;
- Омогућавање ученицима да развију самопоуздање и самопоштовање, чиме стварају претпоставке за срећнији живот испуњен задовољством;
- Развијање и подстицање радозналост, креативност и самосталност ученика;
- Подстицање лијепог понашања у школи, на јавном мјесту али и у домаћем амбијенту и свим приликама;
- Развијање способности ученика да слушају мишљење саговорника и да га уважавају;
- Развијање еколошке свијест код ученика;
- Развијање принципа хуманог односа међу половима;
- Развијање способности критичког мишљења, аргументовања властитих ставова и рјешавања проблема, као и способности да пажљиво слушају и цијене мишљење других;
- Омогућити континуитет и повезаност учења.

ИНТЕРДИСЦИПЛИНАРНИ САДРЖАЈ

Ученици ће учити језик и проширивати свој вокабулар ослањајући се на знање стечено кроз учење других предмета у школи, а у оквиру датих тема.

ИНТЕРКУЛТУРАЛНЕ ВЈЕШТИНЕ

- Ученици ће се, у оквиру датих тема, упознавати са сличностима и различитостима између њихове земље и земаља француског говорног подручја у области културе, едукације, слободног времена ученика, начина живљења;
- Ученици ће се навикавати да се учтиво опходе у комуникацији са припадницима културе о којој уче.

УЧЕЊЕ КАКО ТРЕБА УЧИТИ

Ученици ће учити да:

- буду одговорни и активни када уче језик;
- користе различите методе и стратегије учења типичне за учење језика;
- надограђују знање коришћењем различитих метода, као што је парафразирање;
- користе информационе технологије код учења језика;
- оцјењују своје активности и активности својих другова из одјељења, као и ниво свог и њиховог знања у односу на постављене циљеве.

САДРЖАЈИ И ИСХОДИ ПРОГРАМА

Тема	Садржаји
Представљање/ Упознавање	Se présenter, présenter quelqu'un, saluer /Qui est-ce? C'est.../
Породица	Основни ријечник - nommer les membres de la famille/ décrire les membres de la famille/âge/ fêtes/ couleurs/ adjectifs de description
Школа	Основни ријечник (школа, двориште, ученик-ца, наставник-ца)/objets de la classe/emploi du temps/ jours de la semaine
Здравље и брига о тијелу	Parties du corps, exprimer ses sensations : j'ai mal à
Слободно вријеме	Loisirs, activités extrascolaires
Односи с другима	Invitation, dire la date, inviter, accepter, refuser/ mois de l'année/ exprimer l'heure (пун сат)

У табели није дат оквирни број часова за реализацију одређене теме. Наставник ће приликом планирања и припремања за наставни процес, узимајући у обзир факторе попут нивоа постигнућа ученика, нивоа сложености наставне теме и слично, одредити број часова који је потребан за реализацију појединих садржаја у оквиру теме. Преостали часови су предвиђени за писане провјере постигнућа. У току првог полугодишта потребно је реализовати један ЗОТ (низ задатака објективног типа) и у току другог полугодишта потребно је реализовати један ЗОТ и један школски писмени задатак. Поред наведених, наставник планира и реализује и друге врсте писаних провјера постигнућа. Предложене теме су обавезни дио садржаја Наставног програма, али немају обавезујући карактер што се тиче редосједа наставних цјелина нити повезивања поједине тематике с предложеним језичким структурама, тј. не треба их схватити као градиво предвиђено за једну лекцију у уџбенику.

Исходи учења	Садржаји програма / Појмови	Корелација са другим наставним предметима
<p>Ученици ће моћи да :</p> <ul style="list-style-type: none"> – поздраве (формално и неформално) приликом сусрета и на расстанку; – представе себе и друге; – именују људе и предмете; – опишу људе, предмете (величина/узрост,боје); – поставе питања/одговоре на питања; – изразе расположење (задовољство, срећа, туга...); – изразе хронолошко вријеме (основе – пун сат); – дају једноставна наређења; – говоре о ваншколским активностима; – броје до 60; – изразе посједовање; – упуте молбу, извињење; – упуте позив; – прихвате или одбију позив (основе); – изразе физичке сензације (боли ме...). 	<p>Ученици ће учити и користити:</p> <p>Именице Број именица Род именица</p> <p>Детерминанте испред именица Одређени и неодређени члан Сажети члан са приједлогом à Присвојне придјеве Бројеве (од 1 до 60)</p> <p>Придјеве Описне (род и број)</p> <p>Глаголске начине и времена Презент глагола <i>бити, имати, ићи, радити</i> Презент глагола на -ER Императив (за друго лице једине) Futur proche</p>	<p>Корелација са предметима који се изучавају у другој тријади основне школе. Знања која се стичу у оквиру ових предмета доприносе бољем и успјешнијем развијању постигнућа и вјештина у области изучавања страног језика.</p>

<p>РЕЦЕПЦИЈА</p> <p>а) СЛУШАЊЕ/РЕАГОВАЊЕ</p> <p>Ученици ће моћи да:</p> <ul style="list-style-type: none"> – препознају страни језик који уче међу другим страним језицима; – препознају гласове у говорном ланцу, нарочито оне којих у матерњем језику нема; – разумију оне изразе које наставник употребљава током часа да би дао упутства за рад и друго; – разумију кратке дијалогe и монолошка излагања до пет реченица, које исказује природним темпом наставник, други ученици или их чују преко звучног материјала. – разумију једноставне дјечије пјесме и бројалице у вези са обрађеном тематиком. <p>Ученици ће слушати изговорени текст и реаговати :</p> <ul style="list-style-type: none"> – невербално (спајањем слика и текста/ или дијелова текста, означавањем тачних и нетачних тврдњи, презентовањем одређених дијелова одслушаног текста мимиком, итд). – вербално (одговарањем на питања, препознавањем нетачних или тачних тврдњи, допуњавањем недовршених реченица, итд). <p>б) ЧИТАЊЕ И РЕАГОВАЊЕ</p> <p>Ученици ће упознати и, када је у питању позната језичка грађа, савладати технике читања у себи и гласног читања. Ученици ће упознати основна правила графичке и ортографије.</p> <p>Ученици ће моћи да:</p> <ul style="list-style-type: none"> – разумију упутства за израду вјежби у уџбенику и радним листовима; – разумију смисао кратких писаних порука и илустрованих текстова о познатим темама (око 50 речи). <p>Ученици ће реаговати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – невербално (тражењем одређених информација, спајањем слика и текста/или дијелова текста, означавањем тачних и нетачних тврдњи, презентовањем дијелова текста мимиком, итд); – вербално (постављањем питања и 	<p>Презент глагола <i>vouloir</i> у 1. лицу јединице</p> <p>Замјенице Личне (наглашене и ненаглашене)</p> <p>Презентативе <i>C' est/ Ce sont</i> <i>Il y a, il n'y a pas</i> <i>Voici, voilà</i></p> <p>Прилоге <i>Aujourd'hui, ici, là, bien, mal, vite, beaucoup</i></p> <p>Приједлоге <i>A, de, avec</i></p> <p>Реченице Ред ријечи у простој реченици Негација (<i>ne. ...pas</i>) Питање постављено интонацијом и помоћу структуре <i>est-ce que</i> Парцијално питање са упитним ријечима <i>qui, où, quand, comment</i></p>	
---	---	--

давањем одговора на питања, коришћењем новог вокабулара у конкретним примјерима и реченицама, препознавањем нетачних тврдњи, допуњавањем недовршених реченица, итд).

ПРОДУКЦИЈА

а) ГОВОР

Ученици ће моћи да:

- ступе у дијалог и у оквиру четири-пет реплика, постављањем и одговарањем на питања, воде разговор у оквирима комуникативних функција и лексике обрађених током шестог разреда;
- монолошки, без претходне припреме али уз наставников подстицај, у три до пет реченица представе себе или другог, уз помоћ питања саопште садржај дијалога или наративног текста, или опишу ситуацију, слику и лице, предмет, односно животињу;
- интерпретирају кратке, тематски прилагођене пјесме и рецитације.

Ученици ће да реагују вербално или невербално

- постављањем једноставних питања;
- изражавањем допадања или недопадања;
- саопштавањем мишљења и давањем аргумената;
- учествовањем у заједничким активностима на часу.

б) ПИСАЊЕ

Ученици ће упознати основна правила графије, ортографије и интерпункције у оквиру усмено стечених језичких знања.

Ученици ће моћи да:

- допуне и пишу ријечи и кратке реченице на основу датог модела, слике или другог визуелног подстицаја;
- допуне честитку;
- пишу личне податке (име, презиме и адресу);
- кратко одговоре на једноставна питања (ко, шта, гдје) која се односе на обрађене теме, ситуације у разреду или њих лично.

ДИДАКТИЧКА УПУТСТВА И ПРЕПОРУКЕ - СМЈЕРНИЦЕ ЗА НАСТАВНИКЕ

У реализацији наставног процеса у средишту пажње је ученик и процес учења. Наставник није више једини извор знања, него је, у складу са методолошким постулатима, модел и треба да упућује ученике да користе различите изворе знања и како да уче.

Да би учење било успјешно, при избору активности и материјала водити рачуна о потребама ученика, њиховом потенцијалу.

Атмосфера на часу треба да буде пријатна и радна, јер таква атмосфера дјелује подстицајно на ученике. Код ученика треба развијати демократске и емпатичке особине. Наставник треба да развија код ученика самопоуздање и независност, кооперативност, колаборативност, културу дијалога, толерантност, разумијевање и уважавање различитости, мултикултуралности и плурилингвализма.

У наставном процесу, матерњи језик треба користити када је потребно и оправдано.

Наставник треба да води рачуна да наставу реализује тако да је прилагођена различитим нивоима постигнућа ученика у одјељењу, као и различитим стиловима учења.

Приликом припремања за наставни процес и у његовој реализацији, наставници треба да користе разноврсне и савремене методе (метода демонстрације, илустрације, рада са текстом, разговора, рјешавања проблема, итд.), облике рада (рад у пару, рад у групи, индивидуални рад, итд), различите типове задатака и расположива наставна средства (CD-плејер и компакт дискови са снимљеним аудио материјалом, видео бим, постери, рјечници, итд) што омогућава ученицима да увјежбају и што боље усвоје презентоване садржаје тј. развијање и унапређење језичких компетенција. Наставник треба да подстиче ученике да активно учествују у самом наставном процесу тако што ће им омогућити да и они генеришу неке од додатних материјала који се користе на часу.

Понављање и реактивирање ученог омогућавају дјецу да учврсте знање. Такође је добро да, последице одређених тематских цјелина, ученици, уз помоћ наставника, раде мале пројекте који захтијевају реактивирање претходно усвојених знања и њихово коришћење у новом контексту.

За овај узраст потребно је припремити много забавних активности. Забавне активности и игра помажу у успостављању опуштене атмосфере и климе повјерења.

Пожељно је да се француски језик користи као језик комуникације у одјељењу. Упутства за активности, коментаре на ученички рад, треба постепено изражавати на француском језику да би се у учионици успоставио франкофони амбијент.

Успостављању франкофоног амбијента може допринијети и уношење елемената француске културе у учионицу.

Слушање и разумијевање

Ученици се у почетку навикавају на препознавање и разликовање француских гласова, ритма и интонације, затим на разумијевање ријечи, група ријечи и краћих реченица. Важно је да изабрани материјал одговара интересовању ученика. Ученици се затим навикавају на разумијевање дужих текстова у оквиру задатих тема. Прије слушања је потребно припремање ученика за успјешно примање поруке:

- упознавање са темом,
- представљање садржаја помоћу илустрација,
- објашњење кључних ријечи и израза,
- постављање задатка који треба да ријеше.

У току и последице слушања је потребно провјеравати разумијевање слушаног аудио материјала извршавањем једноставних задатака.

Читање и разумијевање

За развијање ове вјештине треба користити разноврсне изворне прилагођене текстове уз кориштење одговарајуће технике читања. Разумијевање текста се може провјеравати за вријеме или након читања. За провјеравање разумијевања прочитаног текста треба користити разне вјежбе типа допуњавања, повезивања, избора понуђеног одговора,

одговора на питање и сл.

За ове двије вјештине је потребно истаћи да ученици не морају разумјети цијели текст од ријечи до ријечи, али је потребно да разумију текст у глобалу и идентификују потребну информацију у тексту.

Говор

Препоручују се активности дијалогског или монолошког типа. Посебну пажњу треба посветити дијалозима који су веома заступљени у уџбеницима. Пожељно је да у активностима учествује што више ученика (рад у пару/групи). Пошто се ради о свакодневним темама и дијалозима којима се симулирају свакодневне говорне ситуације, треба омогућити ученицима да говоре из властите перспективе и износе властита искуства а не да само глуме личности из уџбеника, јер ће их то више мотивисати за рад. За монолошко изражавање може се тражити од ученика да причају о неким личним стварима, нпр. да представе и опишу себе, да представе и опишу чланове породице, пријатеље. Важно је створити опуштену атмосферу гдје неће бити страха од грешака, критике, кажњавања или слабих оцјена. Ученике треба охрабривати да говоре на француском језику без обзира што ће бити грешака. Оне су неминовне, јер француски језик за њих представља страни језик. При томе треба биљежити грешке које су карактеристичне за читаву групу, а онда циљаним вјежбама радити на отклањању тих грешака.

Писање

Ученицима треба указати на важност самог процеса писања и писаног изражавања. Писање се уводи постепено, када ученици добро овладају усменим формама. Ученици прво допуњују, одговарају а затим се писмено изражавају на задату или слободну тему.

У настави француског језика, за учење граматичких структура се препоручује индуктивни приступ. Ученици, из низа предочених примјера, идентификују језичке структуре и уоче правила која касније примјењују у пракси. Граматичке структуре се уводе постепено и примјењују на великом броју вјежбања базираних на реалним ситуацијама. Понављање већ познатих структура омогућава да ученици утврде оне дијелове које нису најбоље савладали у претходном периоду. Познавање граматичких правила није циљ наставе француског језика, не треба тражити да их ученици репродукују ако их правилно употребљавају.

Приликом објашњавања граматичких садржаја наставници треба да сведу употребу сложене терминологије (метајезика) на минимум. Препоручује се писано и усмено тестирање усвојености вокабулара и граматике у контексту, а не директним испитивањем значења ријечи и знања граматичких правила. Домаћи рад, као наставак рада у школи, омогућава ученику континуитет у усвајању градива.

Пројекти

Израда пројеката је веома корисна за ученике у настави француског језика. Оваква активност омогућава развијање самосталности и одговорности код ученика. Пројектни задатак треба да је јасно дефинисан, са детаљним упутством за израду и прилагођен способностима ученика. Ученици могу реализовати пројектни задатак индивидуално, у пару или у групи (што зависи од плана рада наставника и договора између ученика и наставника). Завршетак рада на пројекту представљају презентације које ученик/пар/група реализују на часу. Презентације могу бити разноврсне - зидне новине, постери, излагања праћена слајдовима, видео презентације, итд.

Праћење, вредновање и оцјењивање

Праћење, вредновање и оцјењивање ученика је континуиран и сталан процес у настави француског језика. Наставници прате, вреднују и оцјењују ученике путем усмених и писаних провјера постигнућа.

- Усмене провјере постигнућа се врше у току реализације наставних садржаја на часовима, тј. рада у пару, у групи и индивидуалног рада ученика. Наставник редовно

прати и записује запажања о правилном изговору, јасном изражавању, правилној употреби граматике, богатству вокабулара, начину изражавања, сналажењу у разним ситуацијама. У току полугодишта, наставник треба да најмање два пута оцијени ученика према способностима за учествовање у говорној интеракцији и за усмено излагање.

- Писане провјере постигнућа се реализују кроз низове задатака објективног типа, тестове, контролне радове, вишеминутне провјере постигнућа, писмене задатке. Писмени задаци се могу састојати од уписивања личних података у формуларе и обрасце, допуњавања честитки, давања кратких одговора на једноставна питања, писања кратких реченица на основу визуелног подстицаја.

Приликом вредновања и оцјењивања води се рачуна о мотивацији и охрабривању ученика.

На почетку школске године наставници треба да упознају ученике са системом рада и оцјењивања. Поред контролних радова, писаних вјежби, тестова и других врста задатака, оцјењује се ученикова активност на часу. У том смислу би требало избјегавати класично усмено испитивање ученика, већ усмену оцјену извести на основу ученикове активности на часу. Уколико ученик није активан и не одговара на наставничково подстицање да се укључи у рад, наставник га може усмено испитати и на тај начин провјерити и вредновати његово знање.

ИСХОДИ УЧЕЊА

Ученици 6. разреда основне школе треба да савладају, у говорној и писаној комуникацији, програмске садржаје дате у Наставном плану и програму, развијајући и унапређујући истовремено све језичке вјештине. Ученици треба да активно учествују у разговору (уз одређену помоћ наставника). Ученици треба да разумеју и користе познате свакодневне изразе и једноставне фразе које се односе на испуњавање конкретних потреба. Могу да представе себе и друге особе, и да одговарају на питања о себи и другима, и о особама које познају тј. стварима које посједују, о свом дому.

ИЗВОРИ

Уџбеници које је одобрило Министарство просвјете и културе Републике Српске, приручници, граматике и рјечници које је одобрило Министарство просвјете и културе Републике Српске.

УСЛОВИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ НАСТАВЕ - ПЕДАГОШКИ НОРМАТИВИ

CD-плејер, CD/DVD са снимљеним аудио-визуелним материјалом који прати уџбеник али и други материјал одговарајућег нивоа, тематике и садржаја, рачунар, пројектор и пројекционо платно, рјечници, визуелна средства.